

Що може пензлик? (дитинство Катрусі Білокур)

Ірен Роздобудько

КІЛЬКА ЗАПИТАНЬ ВІД АВТОРА

...Що ти робиш, коли сідаєш малювати?

Звісно, ти береш білий аркуш паперу або альбом, розкладаєш олівці і фарби.

І ніхто тобі не заважає. Адже ти хочеш намалювати свою родину, будинок, садок, свою кицьку, дерева та сонечко на синьому небі. Або — червоний автомобіль чи невідоме королівство...

А що ти робиш, коли тобі не вистачає якоїсь барви?

Звісно, ти кажеш про це мамі або татові. Ви разом ідете до крамниці. І тобі купують фарби чи фломастери. Ти можеш попросити і новий пензлик з ніжного колонкового хутра, і приладдя для змішування фарб, себто палітру, — і навіть мольберт...

Маючи все це, ти можеш малювати свої мрії чи те, що запало тобі в душу.

Ось так це відбувається.

Батьки пишаються твоїми здібностями, уважно розглядають малюнок, показують його друзям. Чи не так? Гадаю, що так. А хіба може бути інакше? Але уяви собі таке: ти хочеш малювати, а тобі... забороняють! У тебе немає ані фарб, ані олівців, ані паперу. І всі кажуть: "Що за дурницю ти хочеш робити?"

І тоді ти ховаєшся в найтемнішому кутку і дістаєш з кишені білу хусточку — це "папір". Ти розрізаєш навпіл червоний буряк — це "фарба". Ти висмикуєш кілька шерстинок із хвоста своєї кицьки і намотуєш їх на паличку — це "пензлик"... Адже тобі дуже хочеться малювати. Попри всі заборони в світі!

Тобі важко таке уявити? Тоді я просто розповім тобі історію. Історію про дівчинку з Маленького Села, яка стала Великою Художницею. Ім'я цієї дівчинки — Катруся. Катерина Білокур. Запам'ятай його.

А наша історія починається так...

ПРО ТЕ, ЯК КАТРУСЯ РОЗМОВЛЯЛА З КВІТАМИ

...Катруся вийшла з хати і завмерла від подиву. Вчора вона побачила, як набубнявіли бруньки на деревах, як на стеблинках піднялись угору зелені бутони. Але що робиться сьогодні!

У Катрусі аж подих перехопило. Увесь садок укотився біло-рожевим маревом. Дерева зацвіли! Та так рясно, що, здавалося, вони понадягали мережані капелюхи! А на стеблинах сотнями розкритих пелюсток замерехтіли пурпурові, сині, білі, жовті зірки! Квіти! Півонії, троянди, мальви, ромашки, волошки!

Вони хитали своїми голівками, й Катруся ніби чула, як квіти перешіптуються поміж собою.

— Це — Катруся! — повідомляла іншим квітам Червона Півонія.

— Так... так... Це — Катруся, наша господарка, — кивали у відповідь Ромашки. — Вона вийшла помилуватися нами!

— Та вона сама, мов, квітка! А очі в неї, яку нас! — прошепотіли Волошки.

— А щічки, як у мене! — запишалася Півонія.

— А кучері, як у мене! — сказав Кручений Панич.

— Ото наївні нерозумні рослини! — почувся рипучий голос Будяка. — Не порівнюйте себе з людьми! Всі ви рано чи пізно відцвісте! Ваше життя — коротке...

Ой, як засмутилася Катруся, зачувши таке! Невже загине ця неймовірна краса?! Як її зберегти, як зупинити ці хвилини щастя?

Що вона, Катруся, мусить для цього зробити?

У хаті всі ще спали. На подвір'ї тихо коливалися на вітрі випрані мамою рушники...

Катруся тихо-тихо зайшла до хати і взяла зі столу слоїк із буряковим квасом.

Потім вона взяла білий рушник, сіла на призьбі і обережно розстелила його на колінах. Умочила палець у квас... І на білому полотні з'явився "портрет" Півонії!

Червона Півонія зашарілась від гордості.

— Це — я! — закивала вона голівкою на всі боки. — Катруся мене намалювала! Ох, яка я гарна!

— І нас, і нас намалюй... — заколивалися Ромашки, Волошки, Троянди та Мальви.

— Ой, як вас багато! — сплеснула руками Катруся. — Любі мої, я вас усіх намалюю! От тільки — чим?..

Дівчинка розгублено роздивилась довкола. На городі росли молоді огірки. Але як видобути з них зелену фарбу?

З землі повитикались кіски моркви.

Але як зробити з неї жовто-гарячу фарбу?

А яким чином передати на полотні небесну блакить?

— Ха-ха-ха! — розсміявся Будяк. — І не сподівайтесь!

Катруся це почула і насупила брови: "Нехай собі сміється. А я все одно намалюю ці квіти! Будь-що намалюю!"

Дівчинка глибоко замислилася й не почула, як на поріг вийшла матуся.

— Ох ти, бешкетнице! — зарепетувала вона. — Ти замурзала рушника! Негайно біжи до річки і випери його!

Катруся знітилася: ох, і правда — на білому рушнику цвіла велика пурпурова півонія. Що ж вона оце накоїла!

Дівчинка побігла до ріки. На березі ще раз поглянула на свій малюнок. Півонія була, мов жива! Катруся тяжко зітхнула і... занурила рушник у воду. По сріблястій поверхні попливли пурпурові хмаринки. А квітка розтеклася й зникла.

Була — і нема...

Катруся повернулася на подвір'я і повісила випраний рушник сушитися.

Ще раз поглянула на свій садок. Квіти сумно похилили голівки. Особливо засмученою виглядала Червона Півонія.

І лише маленька Волошка підморгнула Катрусі. Мовляв, нічого, дівчинко, все попереду! Ти ще нас намалюєш.

Краще, ніж було!

ПРО ТЕ, ЯК КАТРУСЯ ДІЗНАЛАСЯ ПРО ДИВНИХ ЛЮДЕЙ — ХУДОЖНИКІВ

Вранці наступного дня Катруся пасла кози за своїм селом, котре називалося Богданівка. Кози скубли траву і дзеленчали своїми дзвониками, що висіли на шиях. Цьому мелодійному дзвону відповідали більші дзвони — ті, що висіли на дзвіниці в сільській церкві. Світило яскраве сонечко, зеленіла трава, здаля виблискувала всіма барвами річечка. Дівчинка замилювалася своїм мальовничим селом, білими хатами, що потопали в яблуневому цвіті. Їй здавалося, що сидить вона посеред справжнього раю, про який розповідав дітлахам місцевий священик.

Катруся примружила очі, дослухаючись, як у траві дзюркоче пісенька коників. І ніби задрімала.

— Дівчинко, скажи мені, це село Богданівка? — почула вона голос і перелякано відкрила очі.

Перед нею стояв Невідомий Мандрівник у солом'яному брилі та довгому плащі. Свої чоботи він повісив на палицю — щоб не замурзалися в далекій дорозі. А в руках у нього була в'язка книжок.

— Так, — із подивом розглядаючи Незнайомця, відповіла дівчинка. — А ви хто?

Незнайомиць усміхнувся і присів перепочити біля малої.

— Я буду тут вчителювати, — сказав він. — Ти, ж, мабуть, ходиш до школи?

— Ні, — сказала Катруся, — у мене купа роботи — треба садити картоплю, сапати город, порати худобу, прати, прости... Тато й мама кажуть, що навчання мені ні до чого!

— Неправильно кажуть... — зітхнув Незнайомець. — Навчатися мають усі...

— Навіщо? — запитала Катруся.

— Щоб уміти читати й писати, — пояснив Незнайомець. — А потім утілити в життя всі свої мрії!

— У мене лише одна мрія, — зітхнула Катруся. — Нездійсненна...

— Яка ж?

Катруся озирнулася довкола: чи ніхто їх не підслуховує, і прошепотіла:

— Я хочу навчитися малювати! А ви можете цьому навчити?

— Ні, — відповів Незнайомець.

— Тоді я до школи не піду! — вперто сказала Катруся і насупилася.

— Я і сам не вмію малювати, — вів далі Незнайомець, — але, якщо ти знатимеш грамоту, ти зможеш прочитати про те, як стають художниками!

— Художниками?! — скрикнула Катруся. — А хто вони такі, ці художники?

— Це саме ті люди, котрі малюють картини, — пояснив Незнайомець. — Для того, щоб стати художником, треба мати до цього хист, довго вчитися в спеціальній школі, потім — в училищі, ба, навіть, в самій Академії Мистецтв! Але ця Академія дуже далеко

від твого села. Там навчаються діти багатих людей, котрі можуть платити за навчання. Навряд чи тобі це вдасться.

Він помітив, що дівчинка засумувала від таких слів і тому весело додав:

— Але, якщо ти справді хочеш малювати — обов'язково навчишся! Тільки вір у це!

Незнайомець ще трохи посидів біля дівчинки, а потім узув чоботи, струсив з плаща пилюгу й пішов собі далі.

А Катруся довго дивилася йому вслід і ворушила губами, на всі лади повторюючи дивовижне слово — "ХУ-ДОЖ-НИ-КИ".

Тепер вона знала, як називається те, чого так прагнула.

"Я стану художником — та й усе!" — вирішила дівчинка.

КАТРУСЯ РОБИТЬ ПЕНЗЛИКА

Сказати — одне, а зробити — зовсім інше! Ну, як можна засісти за малювання, коли весь час доводиться поратися по господарству?

Не встигає Катруся подоїти кіз, як мати кличе на город — бур'яни полізли на картоплю, наче вороже військо! Допіру Катруся повоює з бур'янами, як треба бігти до річки з кошиком брудної білизни! Тільки розвісить білизну в садку, як уже треба зустрічати з вигону корову. Аж ось видається вільна хвилинка, і бачить Катруся, що сонечко заходить. Яке вже тут малювання? Треба лягати спати!

Так минає день, минає другий, третій... Відцвітають півонії, зацвітають троянди. Хиляться до землі голівки ромашок, облітає з дерев яблуневий цвіт, а натомість виринають з мереживного марева червоні яблука. Ох, як хочеться намалювати хоча б їх! Коли? На чому? Чим?

День і ніч думає про це маленька Катруся. Попросити б у батьків, щоб привезли з далекого міста пензлів та фарб. Але знає Катруся, що грошей на цю розкіш немає... Та й не погодяться тато з мамою купити цей "непотріб". Мовляв, навіщо сільській дівчинці панські забавки?

Але все ж таки поталанило Катрусі! Перед святами почали селяни прикрашати свої домівки, фарбувати паркани, білити стелі, підсинювати вапно спеціальним синім порошком.

От коли набрала Катруся різних фарб! В одного сусіда попросила — трохи зеленої, в іншого — слоїчок червоної, в третього — білил та синьки.

Підібрала з дороги шматок гладкої фанери, почистила її. І замислилася: чим же малювати? Пальцем? Гілкою? Травинкою?

Чим малюють ті художники, про котрих Незнайомець говорив?

Невже в них такі ж величезні пензлі, якими хату білять? У кого запитати?

Немає в кого...

Аж ось замукала в стайні корова.

— Принеси їй води, — сказала мати, — певно, пити хоче!

Пішла Катруся по воду. А поки корова пила, гладила її по м'якеньких боках. І все думала, міркувала — де ж взяти пензлика? От якби ж то він був таким ніжним та

м'яким, як коров'яча шерсть!

І тільки-но про це подумала, як аж завмерла від здогадки. Звісно! Пензлик має бути м'яким і тоненьким, кожна волосинка — окремо, а в кінці — трохи загострена. А намотувати шерстинки треба на паличку, щоб зручніше було вмочати їх у фарбу!

Як зраділа Катруся, не переказати й словами! Ще б пак! Сама додумалась, із чого робиться таке важливе для справжніх художників знаряддя!

Насмикала ворсинок з корови, перев'язала ниткою, прилаштувала до гілки. Пензлик готовий!

Тепер можна й малювати. Адже все село — на святі, у церкві. І батьки там. Ніхто не заважатиме Катрусі.

Сіла дівчинка на призьбі. І від хвилювання навіть очі заплющила. Невже зараз вона почне малювати, втілить у життя свою мрію?! Глибоко зітхнула і... провела пензликом по фанері...

Тихо-тихо було в садку. Навіть квіти зачайлися, повернулися до Катрусі своїми найбарвистішими пелюстками — щоб дівчинці краще було малювати їхні портрети. І Катруся малювала й малювала. Навіть не помітила, як сонечко зайшло. Як почали вертатися зі свята сусіди...

— Катре, Катре, куди ти поділась? — загукала з порогу мати. — Чому курей не зачинила? Чому відро порожнє?

Схопилася перелякана Катруся та так швидко, що аж слоїки з фарбами перевертала.

— Ти що тут робиш? — підозріло поглянули на неї батьки.

А Катруся ховала за спиною фанерку зі своїм малюнком.

— Покажи-но! — попросив тато.

Він узяв з рук дівчинки малюнок і довго дивився на нього. Мати позирала з-за його кремезного плеча.

Довго-довго вони розглядали Катрусину роботу. А дівчинка стояла перед ними ні жива ні мертва і сподівалася, що ось-ось зараз скажуть вони, що пишаються нею, що куплять їй фарби і справжніх пензликів... А ще краще — відправлять на навчання!

Але батьки мовчали. А потім тато тяжко зітхнув:

— Не селянська це праця — малярство... Та й не жіноча справа. Не роби, доню, дурниць. Адже засміють нашу родину в селі. Скажуть люди, що ростимо неробу.

— І ніхто тебе заміж не візьме! — додала мати, відбираючи розфарбовану дощечку і ховаючи її в повітці.

Сумна стояла Катруся посеред садочка, аж доки знову почула лагідний шепіт Волошки: "Гарна була картина, дівчинко! А я на ній буду квітнути вічно!"

ЯК КАТРУСЯ В ОПОЛОНКУ СТИБНУЛА

З того часу по селу пішла чутка про те, що донька в родині Білокурів якась чудна, не така, як інші дітлахи. Ті вечорами збираються, гомонять, грають в ганчір'яного м'яча, в цура й пека. А Катруся сидить і на вечірню зорю дивиться чи ходить луками,

щось шепоче до квіток, бажає їм "на добраніч". Та це ще й нічого! Але помічають дітлахи, що носить вона в кишені огризок олівця й на чому тільки можна вимальовує якісь візерунки. От і почали Катрусю дражнити. Навіть рідною вулицею було важко пройти, аби не почути від сусідів: "Ось іде наша принцеса — Катря-малярка!"

А хлопчак й підхоплюють, кричать їй вслід:

— Ма-ляр-ка! Ма-ляр-ка!

Батькам соромно за таку доньку. Ну що з неї виросте? Хіба можна бути такою мрійницею, коли стільки роботи довкола? І що вона бачить, коли ось так дивиться на дерева і квіти? З дерев треба врожай знімати — он скільки яблук та слив нині вродило. А квіти... Та яка ж із них користь?

— Чого ти весь час на квіти дивишся? — якось не витримали подружки.

Катруся подивилась на них здивовано й каже:

— Хіба це я на них дивлюся? Це ж вони на всіх нас дивляться! Хіба ви не знаєте, що квіти — то очі Землі? Вона дивиться цими очима і питає, навіщо ми живемо, задля чого?..

Засміялися діти, розповіли батькам. І ще тяжче стало жити маленькій художниці в такому гарному, такому барвистому світі. Адже сховала матуся і той маленький олівець, що був у Катрусі в кишені. А як прийшла зима і в печі почало топитися, то вигрібала всі вуглики, аби донька і ними не малювала!

День і ніч не спала Катруся. Не спала, крутилася в ліжку, дивилась на місяць і надумала, що не хоче вона жити без малювання! Хіба ж мож на не виконати обіцянку, котру дала вона квітам, — утілити їх на папері?

І вирішила Катруся втопитися! Якщо ніхто її не розуміє, ніхто не допомагає, а лише сміються, то навіщо їй, такій нерозумній, на світі жити?!

Якби вчилася Катруся в школі, знала грамоту й могла читати, то дізналася б про таких самих

людей, котрих завжди вважали і дивними, і не схожими на всіх. І зрозуміла б, що не одна така на світі! Алетієїночі здалося дівчинці, що вона геть самотня й ніхто не може її зрозуміти.

Допіру настав ранок, побігла відчайдушна Катруся до річки, знайшла ополонку і... кинулася в холодну воду!

Добре, що поблизу проходили люди. Побігли до річки, витягли дівчинку, замотали в кожуха та й принесли до хати.

Думала Катруся, що байдужа вона татові та мамі, але як же вони раділи, що донька живою лишилася! Нагріли теплого молока, вкрили ковдрами, викликали сільського лікаря.

— Чого це ти, мала, таке надумала, — запитав лікар, — що тобі не так?

— Я хочу малювати! — тільки й змогла вимовити Катруся.

Побачили батьки, що нікуди їм не подітися від доньчиного захоплення, порадилися й вирішили: нехай віднині Катруся малює. Але за однієї умови — лише увечері по суботах, коли в хаті та на подвір'ї роботи менше! І навіть купили їй на ярмарку в

самому Яготині фарби та пензлики.

Це була перша Катрусина перемога!

Щоправда, відтоді все життя боліли у неї ноги, які вона застудила в крижаній воді...

ЯК КАТРУСЯ ХОТІЛА ВЧИТИСЯ

Грамоту Катруся вивчила сама. Вчила по одній літерці абетку, а потім складала літери у слова, котрі вичитувала в книжках. А книжки брала, де тільки могла, — в сусідів, у подружок, які вчилися в сільській церковній школі, у того Незнайомця, що приїхав учителювати в Катрусину Богданівку.

Першою прочитаною книжкою був "Кобзар" Тараса Григоровича Шевченка.

— Ну, от бачиш, — казали батьки, — читати навчилася, то навіщо витрачати час на інші науки? Сідай краще вовну прясти!

Катруся бралася за веретено, а на колінах розкладала книжку. Пряде — і поглядає на сторінки, ворушить губами — читає. І так їй кортіло дізнатися більше про письменника, вірші якого так подобались малій Катрі. Почала вона розпитувати у всіх, хто ж він такий, цей поет — Тарас Шевченко?

І яке ж було її здивування, коли дізналася Катруся, що він не лише поет, а ще й — художник! І чимось навіть схожий на неї, на Катрусю Білокур! Адже виріс у бідній родині, в маленькому селі і малював майже так само, як вона — ховався від усіх, запалював свічку і малював. І ніхто його не вчив! Та ще й був той Тарас Григорович кріпаком, працював у пана! А досяг такої слави, про яку і Катруся мріє у своїх снах.

Отже, вирішила Катруся, може бути й таке! Варто лише не кидати своєї мрії, йти до неї і нікого не слухати! Вчитися треба!

Тим більше, батьки вже не спалювали її малюнків у печі — отже, буде що показати вчителям у художньому училищі. Відібрала Катря два найкращі малюнки й вирішила поїхати до самого Миргорода, до школи, де вчать правильно малювати.

Довга була та дорога... Але таки доїхала Катря до художнього училища. А коли відчиняла двері до високого шкільного начальства, котре називалося "Приймальна комісія", ноги її тремтіли від страху.

Подивився Директор художнього закладу на Кат— русини малюнки і схвально захитав головою, а потім запитав:

— А яка у тебе, дівчино, освіта? Ти закінчила школу?

— Ні... — відповіла Катруся. — Мені нема коли вчитися — треба працювати по господарству. Але читати я вмію!

Насупився Директор і повернув їй малюнки.

— У нашому закладі вчать лише ті, хто шкоду закінчив! їдь додому і більше нас не турбуй! У нас вчать лише освічені школярі!

Дуже засмутилася дівчинка. Забрала малюнки. Похнюпилась та пішла зі шкільного подвір'я. А Директор ще й наказав більше її не приймати.

Художнє училище містилося за великим парканом, на воротах стояв суворий дядько у солом'яному брилі. Зачинив він за Катрусєю браму.

Ніби двері до мрії зачинив!

"Ні, не може такого бути, щоб не було на світі добрих людей! — подумала Катруся. — Невже не бачить ніхто, як я добре малюю? Невже ніхто не допоможе?!"

Що ж робити? І спало їй на думку таке: а якщо перекинути ці малюнки через паркан училища? А раптом буде там гуляти добрий учитель, помітить їх, підбере, наздожене Катрусю і скаже їй: "Дівчинко, ти дуже талановита! Ти повинна вчитися!" Підстрибнула Катруся і перекинула малюнки через паркан...

Але ніхто не звернув на те уваги.

Пішов дощ, зірвався вітер. Залило Катрусини квіти дощовими сльозами, замело пиллюгою...

Де вони, ті квіти? Хто підібрав їх? На якому смітнику лежали Катрусини шедеври, аж поки зотліли?

Хіба міг знати той Директор, що минуть роки і малюнки Катерини Білокур будуть виставлятися в картинних галереях усього світу?

Але не знала того й сама Катруся...

ЯК КАТРУСЯ МОЛИЛАСЯ НА ЧЕРНЕЧІЙ ГОРІ

До кого ж тепер звернутися по допомогу, вирішувала Катруся. Де шукати вчителів? У кого просити поради?

І згадала вона про долю Тараса Григоровича Шевченка. На кожному покуті, в кожній хаті разом з іконою висів його портрет. То хіба не можна до нього молилися? Подумала так і вирішила поїхати до Канева на Чернечу Гору, де з високої кручі дивиться на світ Великий Поет.

Обрала такий день, щоб нікого там не було, — понеділок.

Дісталася до Гори крутими сходами. А коли дійшла, впала на коліна перед пам'ятником Тарасу Григоровичу і сказала так:

-Тарасе Григоровичу, допоможіть мені стати художницею! Ніхто мені не вірить, ніхто не розуміє! Кажуть люди в нашому селі, що ця справа — не для простих людей. Але ж ви, Тарасе Григоровичу, самі знаєте, що воно таке — коли не можеш не малювати, віршів не писати! Вам це також забороняли! Дайте мені сили! Що ж мені зробити, щоб подолати цю стіну, щоб світ побачив мої картини?

Простояла Катруся біля могили Кобзаря до глибокої ночі. І повернулася додому заспокоєна. Бо почула його відповідь, його добре слово.

А сказав він таке: "Шукай не слави, а хороших людей! Їх на світі багато! Варто лише знайти їх! І вони тобі допоможуть!"

...Минуло багато років, поки зрозуміла Катруся Тарасову раду. Тоді вже провели в її селі радіо, і почула вона голос дивовижної співачки — Оксани Петрусенко. І закортіло дівчині зробити подарунок. Написала Катруся Білокур листа до столиці, а в лист вклала свій малюнок — з китицею червоної калини. Хоча на відповідь і не сподівалася.

Але співачка відгукнулася! Більше того — розповіла про сільську художницю

знаним у мистецтві людям.

З того часу і почалася велика слава Катерини Білокур.

Приїздили до неї митці, привозили фарби і справжні пензлики, журналісти писали про неї в газетах. Повезли Катерину до найвідоміших

музеїв світу — до Ермітажу, що в Ленінграді, до Третьяковської Галереї, що в Москві.

Дізналися про дивовижну українську художницю і в Парижі. І там була виставка Катерини Білокур.

Були на тій виставці всі відомі в світі художники. А серед них — Пабло Пікассо, Сальвадор Далі. Дивувалися вони, перешіптувалися:

— Невже ця художниця ніде не вчилася малювати?

— Невже вона з маленького і нікому не відомого села? Хіба може бути таке?

— Хто ж їй допомагав? Хто ж її вчив такому диву?

Якби могла Катруся відповісти їм, то тільки посміхнулася б і сказала: "Мене вчила сама природа! У неї стільки барв!"

ЛИСТ У МАЙБУТНЄ

...І почалася для Катрусі Білокур інша, щасливіша історія в житті.

А точніше — почалася вона для її картин, для її улюблених квітів. Адже мандрували ці картини по всьому світу. І скрізь, де їх виставляли, дивувалися люди, раділи й починали краще розуміти красу природи.

А Катерина так і жила в своїй Богданівці і весь час малювала. Тільки тепер листувалася вона з усім світом! Приїздили до неї відомі люди — письменники, художники, музиканти, науковці. Приїздили вклонитися, попросити поради...

Ось так воно буває в житті, коли ти йдеш до своєї мрії.

Йдеш попри всі негаразди, долаєш перепони й віриш у себе.

Але й тобі залишила Катерина Білокур свою раду! Ось що написала вона у своєму щоденнику:

"Доля випробовує тих, хто надумав дійти якоїсь великої мети. Але сильних духом не злякає ніщо! Вони з стиснутими вустами уперто, сміливо і гордо ідуть до наміченої мети — крок за кроком, вперед і вперед!

І таки досягають мети. І тоді доля нагороджує їх сторицею і відкриває перед ними всі таємниці дійсно прекрасного і ніким не перевершеного МИСТЕЦТВА!"

Маленька післямова

Коли ти знову сядеш малювати і розкладеш перед собою аркуші та фарби, згадай цю історію про маленьку сільську дівчинку, в якої не було ні фарб, ні пензлів. Та було головне — віра в своє покликання і величезне бажання зробити так, щоб краса ніколи не полишала життя. Краса, яку вона увічнила простим пензликом з коров'ячої шерсті...

Історія людини в історії людства

Катерина Білокур — українська художниця.

Народилась 7 грудня 1900 року в бідній селянській родині.

У школі не навчалась, читанням і малюванням оволоділа самотужки.

Водночас із малюванням керувала драматичним гуртком у сільському клубі, виступала на сцені. Найвідоміші роботи видатної художниці — "Буйна", "Декоративні квіти", "Привіт урожаю" і славнозвісне полотно "Цар-колос"

Вперше полотна Катерини Білокур демонструвались 1940 року на виставці в Полтаві. 1941 року, під час Великої Вітчизняної війни, всі картини, що експонувалися в Полтавському краєзнавчому музеї, згоріли.

Попри довгі роки, сповнені буденної тяжкої праці, війни, голоду, розрухи, в 50-ті роки минулого сторіччя Катерина Білокур змогла здобути славу всесвітньо відомої художниці. Її роботи високо оцінив Пабло Пікассо.